

แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร* GUIDELINES FOR INTERNAL QUALITY ASSURANCE MANAGEMENT FOR EDUCATION TO ENHANCE THE EFFECTIVENESS OF LEARNING MANAGEMENT IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS AT THE BASIC EDUCATION LEVEL UNDER BANGKOK

จิระนันท์ เชื้อนาค*, เสาวณีย์ สิกขาบัณฑิต, ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ

Jeeranant Chuanak*, Sowwanee Sikhabandit, Panya Theerawithayalert

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Doctor of Philosophy in Educational Administration, North Bangkok University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: wpoungchan@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ และศึกษานิเทศก์ รวมทั้งสิ้นจำนวน 870 คน กำหนดตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน จำนวน 269 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และ 2) แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา พบว่า 2.1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตรวจสอบความเหมาะสมของมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ 2.2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาจัดอบรมและรวบรวมสารสนเทศ เพื่อกำหนดทิศทางและจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา 2.3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่อง 2.4) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลให้แก่ครูด้วยวิธีการที่หลากหลาย 2.5) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ติดตาม และสรุปผลการติดตามการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อนำผลไปปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ 2.6) การพัฒนาเครือข่ายคุณภาพ นวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา กำหนดเป้าหมายมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 2.7) การบูรณาการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพระดับห้องเรียน บูรณาการระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน, ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา, ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สังกัดกรุงเทพมหานคร

Abstract

This research aims to study the status and management guidelines for internal education quality assurance to enhance the effectiveness of learning management in educational institutions at the basic education level under the Bangkok Metropolitan Administration. It is a mixed-method research. The samples consisted of 870 school directors, heads of academic departments, and educational supervisors, 269 of whom were determined according to the Krejci and Morgan table. The instruments used were questionnaires and interviews. The statistics used were mean, standard deviation, and content analysis. The research results found that 1) the overall management conditions of internal education quality assurance in educational institutions were at a high level, and 2) the management guidelines for internal education quality assurance in educational institutions were as follows: 2.1) the determination of educational standards of educational institutions, the systematic examination of the appropriateness of educational standards, 2.2) the preparation of educational management development plans of educational institutions that focus on quality according to educational standards, the educational institutions organize training and collect information to set directions and prepare educational management development plans, 2.3) the implementation of educational management development plans of educational institutions, supervision, monitoring, and continuous evaluation of project implementation, and 2.4) the organization of internal quality assessments according to educational standards of educational institutions. Develop knowledge and ability in measurement and evaluation for teachers through various methods 2.5) Follow up on operations to develop educational institutions with quality according to educational standards, follow up and summarize the results of monitoring operations to develop educational institutions for those involved to be aware of in order to use the results to make systematic improvements 2.6) Develop a quality network, innovation in educational institution quality, set clear goals for educational institution quality standards in order to create continuous development, and 2.7) Integrate cooperation to promote quality assurance at the classroom level, integrate internal quality assurance systems in order to create a continuous learning exchange network.

Keywords: Guidelines for Internal Education Quality Assurance Management, Effectiveness of Learning Management of Educational Institutions, Basic Education Level, Bangkok Metropolitan Administration

บทนำ

การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสำหรับประชากรเป็นกลไกหลักสำคัญในการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศจึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาของผู้เรียนทุก

กลุ่มเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยการพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ที่เท่าเทียมและจัดให้มีระบบสนับสนุนและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันในการบริหารจัดการและการตัดสินใจเชิงนโยบายที่ส่งผลต่อกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ทั้งผู้เรียนและสถานศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการการศึกษาที่เปิดช่องทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างไร้ขีดจำกัด เพื่อสร้างความเสมอภาคในการศึกษาเรียนรู้โดยไม่จำกัดรูปแบบ เวลา และสถานที่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562) ซึ่งมาตรฐานการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมกำกับ ดูแล ตรวจสอบ ประเมินผลและการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2563) กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกกฎกระทรวง ว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 ได้กำหนดระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีกลไกในการควบคุมตรวจสอบระบบการบริหารคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาจัดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและสาธารณชนว่าสถานศึกษานั้นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและบรรลุเป้าประสงค์ของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษเพื่อเป็นหลักในการเทียบเคียงในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด สถานศึกษาหน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้งประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุน กำกับดูแล ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2561)

ด้วยเหตุนี้ กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ การปฏิรูปการศึกษา และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา ตลอดจนดำเนินงานขับเคลื่อนการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานลงสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ประกอบด้วยการสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2561 และการประกันคุณภาพการศึกษาแก่ผู้เกี่ยวข้อง การจัดทำคู่มือดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาการพัฒนาเครือข่ายคุณภาพ นวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษาการพัฒนาระบบการรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาแบบอิเล็กทรอนิกส์ (SAR Online) การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา IQA AWARD การถอดประสบการณ์ของสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินภายในระดับดีเยี่ยมของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และการบูรณาการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพระดับห้องเรียนที่ใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2561)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าระบบการศึกษาของไทยมีการดำเนินการเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษามาแล้ว แต่ก็ยังพบว่า ปัญหาที่สำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน คือ บุคลากรขาดความตระหนักรู้ความเข้าใจในการประกันคุณภาพการศึกษา ขาดการทำงานอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและมีการนำข้อมูลย้อนกลับมาใช้ในการพัฒนาน้อย ขาดแคลนงบประมาณ ขาดความร่วมมือและให้ความสำคัญกับชุมชนน้อย การบริหารระบบสารสนเทศขาดประสิทธิภาพ และขาดเครื่องมือประเมินที่หลากหลาย การใช้รูปแบบในการประเมินไม่เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษา (เยาวทิศา นามคุณ และฤตินันท์ สมุทร์ทัย, 2559) และการประกันคุณภาพภายในมีข้อจำกัดด้านครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาที่ยังขาดความรู้ มีความเข้าใจไม่ตรงกัน และยังไม่ให้ความร่วมมืออย่างเพียงพอ ครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาระบบคุณภาพภายในตามกฎหมายกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และการเตรียมรับการประกันภายนอก ตลอดจนกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนยังมิได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรมเพียงพอ นอกจากนี้ ยังพบปัญหาด้านการประสานงานของหน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ ปัญหาด้านการนำผลการประกันคุณภาพภายใน ไปใช้ปรับปรุงพัฒนา และการเผยแพร่ผลการประเมินต่อสาธารณชนยังกระทำจำกัดและไม่เห็นเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ที่พบว่า สถานศึกษาขาดการเชื่อมโยงระบบประกันคุณภาพภายในกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน รวมทั้งการเชื่อมโยงกับการประเมินภายนอก การขาดความพร้อมในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากข้อจำกัดหลายประการทั้งด้านครู บุคลากร งบประมาณ สื่อ วัสดุอุปกรณ์การสอน ส่งผลต่อปัญหาด้านประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาและคุณภาพโดยรวม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความตระหนักว่าแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร นั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงควรมีการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อประสิทธิผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในสถานศึกษา และผลจากการศึกษาครั้งนี้จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานและกำหนดทิศทางให้กับผู้บริหาร ครู ได้ดำเนินงานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ตรงตามเป้าหมายที่กำหนดในการปรับปรุงและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครและสถานศึกษาอื่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Method Research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร จากศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้าง

ประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา รวบรวมข้อมูลด้วยการบันทึกเอกสาร นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการหรือครูผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ศึกษาในเทศก์โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 437 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 870 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการหรือครูผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ศึกษาในเทศก์โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 437 โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน 870 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie, R. V., & Morgan D. W., 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 269 คน โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ต (Likert, R., 1967) การหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการหรือครูผู้ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ศึกษาในเทศก์โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .920 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตและความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามที่ตอบมาสมบูรณ์ จำนวน 269 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. การศึกษาแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องการบริหารจัดการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์หรือเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดคำถามที่ครอบคลุมสอดคล้องกับเนื้อหาที่ทำการวิจัย ระหว่างการสัมภาษณ์ขออนุญาตทำการบันทึกเสียงและจดบันทึกประเด็นสำคัญ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกประเด็นเพื่อนำไปวิเคราะห์และเรียบเรียง และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลผลสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวม (N = 269)

การบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.30	0.23	มาก
2. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.38	0.24	มาก
3. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.26	0.34	มาก
4. การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.18	0.25	มาก
5. การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	4.11	0.38	มาก
6. การพัฒนาเครือข่ายคุณภาพ นวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา	4.36	0.24	มาก
7. การบูรณาการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพระดับห้องเรียน	4.21	0.27	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.26	0.16	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.16) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.23) การพัฒนาเครือข่ายคุณภาพ นวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.24) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.23) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.34) การบูรณาการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพระดับห้องเรียน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.27) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.25) และการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.38) ตามลำดับ

2. ผลการศึกษานวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ 2.1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำมาตรฐานการศึกษาในระดับสถานศึกษาที่สอดคล้องและครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ ควรกำหนดผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และควรตรวจสอบความเหมาะสมของมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ

2.2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยแต่งตั้งคณะครูและบุคลากรทุกคนให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจน และกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจน 2.3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรจัดประชุมพิจารณาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2.4) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษา และมาตรฐานของสถานศึกษา พัฒนาความรู้ ความสามารถในเรื่องการวัดและประเมินผลให้แก่ครู ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย 2.5) การติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่เหมาะสม กำหนดขอบข่ายการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน โดยใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย และนำผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ไปใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ 2.6) การพัฒนาเครือข่ายคุณภาพนวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจนและเป็นระบบ ควรวิเคราะห์ วิจัยและพัฒนารูปแบบและเทคนิคการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงานให้เหมาะสม และเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหลากหลายช่องทาง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 2.7) การบูรณาการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพระดับห้องเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรบูรณาการระบบการประกันคุณภาพภายในที่ใช้สถานศึกษา ผ่านระบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

จากการวิจัยครั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาได้กำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานของสถานศึกษาตามบริบท พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา วิเคราะห์สภาพองค์กรที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา มีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง ผลการวิจัยพบว่า 1) การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

(พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล, 2566) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติ์ดนัย แจ่มแสงทอง ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก (กิตติ์ดนัย แจ่มแสงทอง, 2564)

2. แนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีการเน้นและพัฒนาการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ทั้ง 7 ด้าน โดยการใช้กระบวนการควบคุมคุณภาพ และการประเมินคุณภาพการศึกษา สร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึงความสำคัญและความเชื่อมโยงของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และมีการตรวจสอบความเหมาะสมของมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ จัดการอบรมและรวบรวมสารสนเทศ เพื่อกำหนดทิศทางและจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียน กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน เพื่อให้มีกรอบระยะเวลาและงบประมาณในการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้กำหนดไว้ พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการอย่างต่อเนื่อง พัฒนาความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลให้แก่ครู ด้วยวิธีการที่หลากหลาย สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการติดตามผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมทั้งรายงานผลการติดตามคุณภาพการศึกษาให้แก่ผู้รับผิดชอบกับสถานศึกษา และสรุปรายงานผลการติดตามให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อนำผลไปปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ วางแผนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน และได้กำหนดเป้าหมายมาตรฐานคุณภาพสถานศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และบูรณาการระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน และสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริอร บรรพโต ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสหวิทยศึกษาศรีเสาวภาค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสหวิทยศึกษาศรีเสาวภาค คือ 1) ด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาจัดการประชุมสร้างความรู้ความเข้าใจของมาตรฐานการศึกษา กำหนดโครงสร้างโดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วม และแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ นำผลการสรุปการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเสนอเข้าต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด 2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน จัดการประชุมโดยมีทำ SWOT สถานศึกษา ให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการรวบรวมสารสนเทศด้านต่าง ๆ ภายในโรงเรียน จัดตั้งกลุ่ม PLC เพื่อเป็นการระดมความคิดและตระหนักถึงการมีส่วนร่วมให้บุคลากร ในสถานศึกษารับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของตนเอง สร้างความรู้ความเข้าใจของกระบวนการวิจัยเชื่อมโยงกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา บุคลากรมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และการดำเนินงานจัดทำแผน ซึ่งการสนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์สาเหตุพบว่าอาจเนื่องมาจากคณะกรรมการสถานศึกษามีพื้นฐานมี ความสามารถในการรับรู้ที่แตกต่างกัน รวมถึงไม่มีเวลามาประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 4) ด้านการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพภายใน

สถานศึกษา กำหนดประเด็นประเมินและนำเครื่องมือของต้นสังกัดมาบูรณาการ แต่งตั้งคณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและทำอย่างสม่ำเสมอ 5) ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน สถานศึกษากำหนด รูปแบบ นำเสนอผลการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบทั้งรูปแบบเอกสาร อีกทั้ง รูปแบบออนไลน์โดยจัดวางสารสนเทศให้เป็นระบบ และ 6) ด้านการจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง สถานศึกษาเผยแพร่ผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกเข้าวาระการประชุมกรรมการ และการประชุม ภายในโดยสร้างความรู้และเข้าใจถึงผลข้อควรพัฒนา และปรับปรุงโดยหาแนวทาง (ศิริอร บรรพโต, 2566)

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่า 1) การศึกษาสภาพการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้าง ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีระดับ การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา, การพัฒนา เครือข่ายคุณภาพ นวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา, การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา, การดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา, การบูรณาการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพ ระดับห้องเรียน, การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา, และการติดตาม ผลการดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ตามลำดับ และ 2) ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร ได้แก่ 2.1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดทำมาตรฐานการศึกษาในระดับสถานศึกษาที่สอดคล้องและครอบคลุมสาระการ เรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ ควรกำหนดผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และควรตรวจสอบความเหมาะสมของมาตรฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ 2.2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการ ศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยแต่งตั้งคณะครูและบุคลากรทุกคนให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน กำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายด้านต่าง ๆ โดยมุ่งเน้นที่คุณภาพผู้เรียนที่สะท้อนคุณภาพความสำเร็จอย่างชัดเจน และกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจน 2.3) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรจัดประชุมพิจารณาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา และกำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและ มาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2.4) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนการวัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน และโครงการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษา และมาตรฐานของสถานศึกษา พัฒนาความรู้ ความสามารถในการวัดและประเมินผลให้แก่ครู ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และดำเนินการประเมินคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย 2.5) การติดตามผลการ

ดำเนินงานเพื่อพัฒนาสถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรแต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่เหมาะสม กำหนดขอบข่ายการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพการศึกษาอย่างชัดเจน โดยใช้รูปแบบวิธีการที่หลากหลาย และนำผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ไปใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ 2.6) การพัฒนาเครือข่ายคุณภาพ นวัตกรรมคุณภาพสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาอย่างชัดเจนและเป็นระบบ ควรวิเคราะห์ วิจัยและพัฒนา รูปแบบและเทคนิคการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงานให้เหมาะสม และเผยแพร่ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหลากหลายช่องทาง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 2.7) การบูรณาการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพระดับห้องเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรบูรณาการระบบการประกันคุณภาพภายในที่ใช้สถานศึกษา ผ่านระบบการบริหารจัดการคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และพัฒนาบุคลากร ในสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้เชิงรุกได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนี้ 1) ควรศึกษาการเปรียบเทียบเกี่ยวกับการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในเพื่อเสริมสร้างประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด กรุงเทพมหานคร 2) ควรมีการศึกษาและการทำการวิจัยเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารงานประกันคุณภาพ การศึกษาภายในที่หลากหลาย 3) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในเพื่อ เสริมสร้างประสิทธิผลการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. ประกาศวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติ์ดนัย แจ่มแสงทอง. (2564). รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยวิทยาเชิงพุทธ, 6(5), 302-317.
- พุทธิภา รงค์ประเสริฐกุล. (2566). แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนวัดบางหลวง. ใน การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เยาวทิwa นามคุณ และฤตินันท์ สมุทรทัย. (2559). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, 10(3), 55-67.
- ศิริอร บรรพโต. (2566). แนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาสหวิทยศึกษาศรีเสาวภาค สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วารสาร มจร. อุบล ประิทรศน์, 8(1), 541-556.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) ฉบับสรุป. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561. นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี.

- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2563). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามกฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- Krejcie, R. V. & Morgan D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). "The Method of Constructing an Attitude Scale", Reading in Attitude Theory and Measurement. Fishbein, Martin, Ed. New York: Wiley & Son.